

Gemeenteraad van Ridderkerk
p/a griffie

Uw brief van:	-	Ons kenmerk:	819209
Uw kenmerk:	-	Contact:	C. Kolf
Bijlage(n):	-	Doorkiesnummer:	0180-451286
		E-mailadres:	k.kolf@bar-organisatie.nl
		Datum:	27 juni 2023

Betreft: Raadsinformatiebrieven meicirculaire gemeentefonds 2023

Geachte raadsleden,

Via deze brief informeren wij u over de meicirculaire 2023 met betrekking tot het gemeentefonds. Deze circulaire is gebaseerd op de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk.

Voor Ridderkerk pakt de circulaire voordelig uit richting de begroting. Het financiële perspectief ontwikkelt zich gunstiger ten opzichte van het geschetste beeld in onze Kaderbrief met de kanttekening dat tegenover de positieve uitkomsten van de algemene uitkering nog ook rekening met stijgingen van de lasten rekening gehouden moet worden.

Naast (taak)mutaties en de actualisatie zijn dit de belangrijkste punten:

- Positieve bijstelling accres 2022 en meerjarige accresen tot en met 2027 voor de loon- en prijsontwikkeling ten opzichte van september 2022.
- Structureel € 1 miljard vanaf 2027 vooruitlopend op de invoering van een nieuwe financierings-systematiek.
- Extra geld voor Jeugdzorg in 2024 en 2025 nadat het Rijk en de VNG op 18 april 2023 een financieel principeakkoord hebben bereikt, uiteraard nog onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda.

Financiële gevolgen

Op de volgende pagina volgen de mutaties van de meicirculaire met daaronder een puntsgewijze toelichting.

Basis: Meicirculaire 2023
 Vergelijk: Decembercirculaire 2022

Let op! Alle bedragen x € 1.000

	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>
A. Beginstand december 2022	86.875	86.683	88.791	83.209	84.436
B. Accres, uitkeringsfactor en uitkeringsbasis					
1. Ontwikkeling Accres -loon- en prijsontwikkeling en uitkeringsbasis	486	4.875	5.012	4.398	4.227
2. Financieringssysteem (nieuw vanaf 2027 structureel)					2.576
Totaal B. mutaties Accres, uitkeringsfactor/uitkeringsbasis	486	4.875	5.012	4.398	6.803
C. Taakmutaties					
3. Flankerend beleid energiearmoede	119				
4. Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	95				
5. Loon- en prijsbijstelling 2023 AP Jeugdhulp		215	124	0	0
6. Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+	140	144	147		
7. Compensatieregeling voogdij 18+	-82				
8. Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)			302	289	283
9. Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO			276	264	259
10. Herinvoering eigen bijdrage WMO				-615	-603
11. Jeugdzorg 2024-2025- toekenning 2024 en 2025		3.590	2.180	0	0
Totaal C. Taakmutaties	272	3.949	3.029	-62	-61
D. Overige mutaties					
12. Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches -naar SPUK zie nr.21	-207	-207	-207	-207	-207
13. Leerlingenvervoer Oekraïne	42				
14. Taal voor ontheemden uit Oekraïne	26				
15. Maatschappelijke begeleiding	28				
16. Overige kleinere mutaties	28	62	66	45	45
17. Actualisering bestaande stelposten gemeentefonds	802	483	1.114	3.685	-139
Totaal D. Overige mutaties	719	338	973	3.523	-301
E. Totaal mutaties mei 2023 (B t/m D)	1.477	9.162	9.014	7.859	6.441
F. Berekening tussenstand na meicirculaire 2023 (A + E)	88.352	95.845	97.805	91.068	90.877
G. Correcties / mogelijke extra inkomsten e/o uitgaven a.g.v. taakmutaties					
18. Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief) -opvoeren extra eigen lasten/ zie 8.			-302	-289	-283
19. Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO -aframen eigen inkomsten/ zie 9.			-276	-264	-259
20. Herinvoering eigen bijdrage WMO -opvoeren nieuwe eigen inkomsten wmo breed/ zie 10.				615	603
21. Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches -opvoeren programmabudget aangevraagde Specifieke uitkering (SPUK)/ zie punt 12.	207	207	207	207	207
Totaal G. Correcties	207	207	-371	269	268
H. Verwacht effect meicirculaire (E+G)	1.684	9.369	8.643	8.128	6.709

Toelichting

1. *Accres, uitkeringsfactor en uitkeringsbasis*

Bijstelling accres 2022: extra prijsbijstelling van € 127 miljoen vanaf 2023. Een voordeel voor Ridderkerk van een kleine € 5 ton vanaf 2022. De meerjarige accessen voor de loon- en prijsontwikkeling zijn van 2023 tot en met 2027 ten opzichte van september 2022 positief bijgewerkt. Voor Ridderkerk betekent dit een voordeel voor 2024 van € 4,9 miljoen dalend naar € 4,2 miljoen vanaf 2027.

2. *Financieringssystematiek (nieuw vanaf 2027 structureel)*

Vooruitlopend op een nieuwe financieringssystematiek heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 in 2026 eenmalig € 1 miljard beschikbaar gesteld. Dit bedrag is nu vanaf 2027 structureel opgenomen. Later dit jaar, in de septembercirculaire 2023, wordt van dit bedrag nog een deel in het BTW-compensatiefonds (BCF) gestort. Voor Ridderkerk een totaal structureel voordeel vanaf 2027 van afgerond € 2,6 miljoen.

3. *Flankerend beleid energiearmoede*

Het kabinet stelt in totaal incidenteel € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag wordt nu € 50 miljoen via het gemeentefonds beschikbaar gesteld voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. In een latere circulaire worden we geïnformeerd over de incidentele middelen voor 2024. Voor Ridderkerk nu een compensatie van € 119.000 voor 2023.

4. *Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden*

Voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet in 2023 in totaal € 118 miljoen beschikbaar gesteld. Van deze middelen wordt nu € 40 miljoen via het gemeentefonds beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Voor Ridderkerk nu een compensatie van € 95.000 voor 2023.

5. *Loon- en prijsbijstelling 2023 AP Jeugdhulp*

De gereserveerde middelen binnen het Rijk op de Algemene Post (AP) worden gecompenseerd voor loon- en prijsontwikkeling. Het deel daarvan wat betrekking heeft op de bij Voorjaarsnota 2023 vrijgegeven middelen wordt nu toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Ridderkerk voor de jaren 2024 € 215.000 en 2025 € 124.000.

6. *Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+*

Per 2023 is een deel van de integratie-uitkering Voogdij 18+ overgeheveld naar de algemene uitkering. Op basis van de huidige normeringssystematiek telt dit budget in 2023 nog niet mee in de grondslag van het accres voor de jaren 2023 tot en met 2025. Daarom wordt nog één keer loon- en prijsbijstelling toegekend voor de periode 2023 tot en met 2025. Voor Ridderkerk drie jaar rond de € 140.000 per jaar.

7. Compensatieregeling voogdij 18+

Dit betreft de vorming van de compensatieregeling 'Onderbreking financieringssysteem voogdij en 18+'. Gelet op de hoogte van de goedgekeurde aanvragen en dat er twee jaren in één keer worden afgehandeld, is het bedrag (van € 30 miljoen uit 2022) verhoogd naar € 59,5 miljoen. Daarom wordt nu € 29,5 miljoen overgeboekt van de algemene uitkering naar de integratie-uitkering. Voor Ridderkerk een éénmalige uitname van € 82.000 over 2023.

8. Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief) en

9. Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO

Het kabinet stelt vanaf 2025 structureel € 110 miljoen beschikbaar samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo. Voor Ridderkerk een structurele compensatie vanaf 2025.

Gelijktijdig wordt het huidige wetsvoorstel voor invoering van de passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp, waarvan de inwerkingtreding per 2025 werd voorzien, ingetrokken. Voor het terugdraaien ontvangt Ridderkerk eveneens een structurele compensatie vanaf 2025. Uiteraard betekent het Zorgakkoord dat er extra lasten zullen komen. Het terugdraaien van de eigen bijdrage huishoudelijke hulp betekent lagere eigen inkomsten. Bij punt 18. en 19. houden wij hier voorlopig al rekening mee.

10. Herinvoering eigen bijdrage WMO

Het abonnementstarief in de Wmo wordt afgeschaft en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor de Wmo heringevoerd. Het uitgangspunt is dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de vormgeving zoals die voorheen was met oog voor inkomenseffecten en het beroep dat wordt gedaan op de Wmo. Anders dan beoogd in het Coalitieakkoord verdwijnt het abonnementstarief niet alleen voor de huishoudelijke hulp, maar voor alle Wmo-voorzieningen waarop het abonnementstarief nu van toepassing is. Hiervoor wordt een wetsvoorstel voorbereid. Ridderkerk wordt vanaf 2026 met afgerond € 6 ton gekort en zal hiervoor zelf weer eigen bijdragen moeten gaan ramen. Bij punt 20. houden wij hier voorlopig al rekening mee.

11. Jeugdzorg 2024-2025.

Het Rijk en de VNG hebben 18 april 2023 een financieel principeakkoord bereikt over de Hervormingsagenda Jeugd. In deze circulaire wordt, onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda, voor 2024 € 1.454 miljoen en voor 2025 € 954 miljoen extra beschikbaar gesteld. Van deze middelen wordt een deel vanuit de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ingezet voor de investeringen en uitvoeringskosten van de Hervormingsagenda. Voor 2024 gaat het om een bedrag van € 91 miljoen en voor 2025 € 95 miljoen. Per saldo wordt hierdoor voor 2024 € 1.363 miljoen en voor 2025 € 859 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd.

Voor de jaren 2026 en verder blijven de middelen gereserveerd en zal toevoeging aan de algemene uitkering plaatsvinden na het (nieuwe) advies van de deskundigencommissie en besluitvorming daarover. Verder wordt op basis van het principeakkoord de huidige besparingsreeks van € 374 miljoen voor 2023, € 463 miljoen voor 2024, € 570 miljoen voor 2025 bevroren op het niveau van € 374 miljoen (bedrag 2023).

Voor 2026 staat de besparing, zoals nog steeds voorzien, op € 961 miljoen en loopt op tot iets meer dan € 1 miljard voor 2027. Ook zijn afspraken gemaakt over de aanvullende besparing van € 100 miljoen voor 2024, waarbij de Rijksoverheid de verantwoordelijkheid heeft om deze besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen.

12. Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches -naar SPUK zie nr. 21 in de tabel.

Deze Decentralisatie-uitkering binnen het gemeentefonds is structureel vervallen en overgebracht naar een Specifieke uitkering (zgn. SPUK). Omdat deze inmiddels door Ridderkerk is aangevraagd en toegekend verloopt dit voor de begroting budgettair neutraal (zie ook nr. 18). Een en ander betekent wel dat deze inkomst verschuift naar de inhoudelijke raadsprogramma's van de begroting. Ook moet er rekening mee gehouden worden dat verantwoording van de uitgaven voortaan via de SiSa-regeling in de jaarrekening verloopt met extra administratieve lasten voor ons tot gevolg.

13. Leerlingenvervoer Oekraïne

Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan leerlingen uit Oekraïne. Dit betreft een tegemoetkoming voor de kosten die zij hiervoor hebben gemaakt, en maken. Er wordt een totaalbedrag van € 21,4 miljoen uitgekeerd. De verdeling vindt plaats op het aantal geregistreerde kinderen uit Oekraïne, met peildatum 23 januari 2023. Voor Ridderkerk ontvangen we éénmalig € 42.000. Dit bedrag zullen we nodig hebben om de forse stijging van het aantal Oekraïners, die bij ons via het leerlingenvervoer vervoerd worden, op te kunnen vangen.

14. Taal voor ontheemden uit Oekraïne

Gemeenten ontvangen in 2023 € 15 miljoen om het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassenen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren. Voor Ridderkerk ontvangen we éénmalig € 26.000. Het geven van taalonderwijs is voorlopig een blijvende activiteit. Mede gezien de verwachting dat het aantal ontheemden op termijn zal stijgen vinden wij het belangrijk de middelen hiervoor in te zetten. Bijramen geschiedt via de reguliere tussenrapportages.

15. Maatschappelijke begeleiding

Gemeenten voorzien in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. In 2023 ontvangen zij hiervoor € 12,9 miljoen. Voor Ridderkerk ontvangen we € 28.000.

16. Overige kleine mutaties

Betreft kleine voornamelijk incidentele mutaties.

17. Actualisering stelposten

Afgelopen jaren zijn vooruitlopend op verwachte ontwikkelingen, verschillende stelposten in de algemene uitkering verwerkt. Het is van belang om periodiek te bezien of de onderbouwingen van deze stelposten nog actueel zijn. Per saldo worden alle bestaande stelposten afgeraamd. Dit heeft, behalve in 2027, een voordelig effect op de verwachte uitkering uit het gemeentefonds. Per saldo blijft alleen voor de jaren 2026 en verder een stelpost van ca. € 1,5 miljoen over naar aanleiding van de uitspraken van de arbitrage commissie over de Jeugdzorg in 2021.

18. t/m 21.

Tegenover de extra bijdragen die gemeenten ontvangen voor het Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief), het terugdraaien van de eigenbijdrage huishoudelijk hulp WMO, de punten 8 en 9, staan ook uitgaven. Tegenover de korting op de algemene uitkering vanwege de herinvoering van de eigenbijdrage WMO bij punt 10, moet een inkomensafhankelijke eigen bijdrage gevraagd worden aan de inwoners die een beroep doen op de WMO. Deze uitgaven en inkomsten worden op de verschillende beleidsproducten opgenomen.

Deze taakmutaties worden budgetneutraal in de planning en control documenten verwerkt. Daarnaast is het uitgangspunt dat de verlaging van de algemene uitkering voor de Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches volledig gedekt wordt door de specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Financieel effect op de begroting

Omschrijving	begroting 2024 – 2027 x € 1.000			
	2024	2025	2026	2027
Prognose begroting 2024 o.b.v. Kaderbrief	-192	-113	-5.446	-4.490
(E) Totaal mutaties Meicirculaire 2023	9.162	9.014	7.859	6.441
Correctie reeds opgenomen in Kaderbrief	-1.862	-1.739	-1.705	-1.690
Taakmutaties	207	-371	269	268
Prognose begroting 2024 ná Meicirculaire	7.315	6.791	977	529

Nadrukkelijk moet bij deze prognose nog wel rekening worden gehouden met onderwerpen die nog niet in dit saldo zijn verwerkt, maar die zeker tot substantieel extra structurele lasten gaan leiden. Hierbij moet gedacht worden aan extra kosten voor de Omgevingswet, de jeugdzorg, WMO, het zwembad, project Maasdonck, de werf voor de buitendienst en de actualisatie van de beheerplannen.

Verwerking financiële gevolgen

De verdere uitwerking en gevolgen van deze circulaire inclusief eventuele aanvullende budgetten worden in de 2e tussenrapportage 2023 en de nieuwe (meerjaren)begroting 2024-2027 integraal afgewogen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris

de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

dhr. C.A. Oosterwijk